

Jørgen Berthelsen: Loven af 22. Marts 1907 om Foranstaltninger til Udryddelse af Rotter skulde jo kun gælde i 3 Aar og var en Forsøgslov. Efter de Erfaringer, der foreligge, indhentedes fra samtlige Landets Kommunalbestyrelser, se Besvarelserne efter Bemærkningerne til Lovforslaget, saaledes som det var forelagt i Folketinget, saaledes ud, at kun 381 af Landets Kommunalbestyrelser have udtalt Ønsket om, at Lovens Hovedbestemmelser i §§ 1 og 2 maa blive opretholdt, medens 692 Kommunalbestyrelser have udtalt sig derimod og 72 ikke have taget Stilling til Spørgsmaalet. Der skrives saa endvidere: „Der synes efter det foreliggende at gøre sig en vis Forskel gældende mellem By og Land. Medens nemlig af Landkommunerne 665 have udtalt sig imod og kun 342 for Lovens Forlængelse, er Forholdet for Købstædernes Vedkommende dette, at 39 Byraad tilraade og 27 fraraade Fornyelsen“. Efter disse Oplysninger synes jeg, det er klart, at det ikke er Landboerne, som ønske denne Lov fornyet. Gaar man saa til Byerne, til Købstæderne og ser, hvorledes Forholdet er der, vil man se, at 39 have udtalt sig for og 27 mod Lovens Fornyelse. Jeg skal bemærke, at jeg er fuldstændig klar over, som ogsaa den højtærede Minister nu oplyste, at Forholdet er et andet i det her foreliggende Forslag end i den vedtagne Lov, idet der i det foreliggende Forslag, som den højtærede Minister nævnede, kun er foreslaaet en Bemyndigelse for Kommunalbestyrelsen. — Efter de foreliggende Oplysninger synes jeg ikke, der for Rigsdagen er særlig stor Anledning til at forny Loven. Jeg har den Opfattelse, at i Købstæderne, som jeg hovedsagelig har Kendskab til, er der ikke stor Trang til at faa Loven fornyet. Jeg vilde tro, at den snarere virker demoraliserende end har den modsatte Virkning. Folk skulle ikke altid kunne gøre Regning paa, at de kunne gaa til Staten og faa Hjælp til alt mellem Himmel og Jord, havde jeg nær sagt. Man burde snarere opdrage Folk til langt større Renlighed og Orden, end der nu udvises adskillige Steder i Købstæderne og for øvrigt ogsaa her i København. Der findes jo rene Udvlækningsanstalter for Rotter, kunde jeg gerne sige. Kommer man ind i Baggaarde eller Mellemgaaarde, kan man se Opstablinger af tomt Returgods, Pakkasser, fyldte med gammel Halm, Flaskehylstre og den Slags Ting; er der saa tilstrækkeligt Affald fra Køkkenerne, kan man sige sig selv, at det maa være et rent Eldorado for Rotterne.

Jeg tror, at det vilde være klogt at henlede Sundhedspolitiets Opmærksomhed paa, at der drages Omsorg for — for saa vidt som dette Forhold kan inddrages under offentlig Kontrol —, at saadanne Forhold blive paatalte, og at der holdes noget bedre Orden, men i øvrigt henlede Grundejernes og for Resten ogsaa Lejernes Opmærksomhed paa, at Renlighed og Orden er bedre Midde til Rotternes Fordrivelse end at betale for at faa dem slaaget ihjel. Saadanne Foranstaltninger som her foreslaaet ere af en meget tvivlsom Nytte. Det har glædet mig at se de i Bemærkningerne meddelte Besvarelser fra Kommunalbestyrelserne, og jeg er mest stemt for at lade denne Sag faa Lov til at løbe ud, indtil man ser, hvorvidt det senere hen skulde vise sig, at der var en saadan større Trang oppe i Befolkningen; men efter de foreliggende Besvarelser er der ingen Anledning for Staten til foreløbig at foretage sig videre i denne Sag. Ærede Medlemmer ville af mine Udtalelser kunne forstaa, at jeg meget vil anbefale, at denne Sag, hvis vi overhovedet skulde have den vedtaget i denne Samling, bliver henvist til et Udvalg til nærmere Undersøgelse og Prøvelse, hvad jeg senere skal tillade mig at stille Forslag om.

Bramsen: Det forekommer mig, at selv om man er enig med det ærede 9de kongevalgte Medlem (Jørgen Berthelsen) i hans Betragtninger, retter de sig ikke mod det foreliggende Forslag. Alle Besvarelser, der ere indkomne fra de forskellige Kommuner, som han berørte, og som den højtærede Minister ogsaa har omtalt saavel i dette som det andet Ting, drejede sig om, hvorvidt man ønskede den nu udløbende Rottelov forlænget eller ikke, og da den indeholder en Tvang overfor Kommunerne med Hensyn til de Udgifter, de havde at afholde, i Modsætning til det her foreliggende Forslag, forekommer dette Forslag mig at være af en saa uskyldig Beskaffenhed, at man ikke behøver at nære nogen Frygt for at vedtage det. Som det ærede kongevalgte Medlem omtalte, er der et stort Antal Kommuner, der ikke have den Interesse for denne Sag, at de ønske, at der ved Lov skal være dem paalagt nogen Tvang i denne Henseende til at yde Bidrag; medens et andet, ikke ringe Antal Kommuner, der have ønsket den nuværende Lov, som paalægger dem en saadan Tvang, have udtalt sig i den Retning, at de gerne ville have Loven fornyet. Men der er ingen Kommune, der har ud-